

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu Aktualizacja Planu Gospodarki
Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków na
lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-
2018*

*Urząd Gminy i Miasta Raszków
ul. Rynek 32
63-440 Raszków*

Raszków, 2011

Wykonawca:

Ecomedio Biuro Analiz Środowiskowych

Wolica Pusta 9B

63-040 Nowe Miasto n. Wartą

www.ecomedio.pl

Email: biuro@ecomedio.pl

Tel. +48 791 871 700

Autorzy opracowania:

mgr Iwona Sławek

mgr Ramona Dembska

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	7
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	7
1.2. CEL PROGNOZY.....	7
1.3. ZAKRES PROGNOZY.....	8
1.4. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	9
2. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY RASZKÓW	11
2.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE.....	11
2.2. UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI, GEOMORFOLOGIA I BUDOWA GEOLOGICZNA	12
2.3. WARUNKI GLEBOWE I HYDROGEOLOGICZNE	12
2.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	12
2.5. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	13
2.6. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	14
2.7. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW	15
2.8. GOSPODARKA I ROLNICTWO.....	16
2.9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	18
3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZIDENTYFIKOWANE W GMINIE RASZKÓW	21
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW NADRZĘDNYCH	23
4.1. KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI (KPGO2014)	23
4.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	24
4.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU OSTROWSKIEGO	26
4.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009 – 2032	27
5. IDENTYFIKACJA ORAZ OCENA POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO REALIZACJI AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY I MIASTA RASZKÓW	29
5.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	31
5.2. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY.....	31
5.3. ODDZIAŁYWANIE NA WODY.....	31
5.4. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I KRAJOBRAZ	32
5.5. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	32
5.6. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINY, ZWIERZĘTA, OBSZARY NATURA 2000	32
5.7. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	33
5.8. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	33
6. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI AKTUALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO	34
7. ZAPOBIEGANIE/ KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	34

8.	ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE	36
9.	ZANIECHANIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	36
10.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	38
11.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	40

SPIS TABEL

TABELA 1.	LICZBA MIESZKAŃCÓW W GMINIE I MIEŚCIE RASZKÓW	14
TABELA 2.	LICZBA LUDNOŚCI Z PODZIAŁEM NA MIEJSCOWOŚCI	14
TABELA 3.	SZCZEGÓŁOWA ANALIZA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW GMINIE I MIEŚCIE RASZKÓW	15
TABELA 4.	STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH NA TERENIE GMINY RASZKÓW	16
TABELA 5.	LICZBA PODMIOTÓW PODEJMUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG BRANŻ W GMINIE RASZKÓW	17
TABELA 6.	WYKAZ NAJWIĘKSZYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH NA TERENIE GMINY I MIASTA RASZKÓW	17
TABELA 7.	CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY RASZKÓW	19
TABELA 8.	POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO DLA ZAPROPONOWANYCH DZIAŁAŃ	30
TABELA 9.	WSKAŹNIKI MONITORINGU AKTUALIZACJI PLANU	38

SPIS RYSUNKÓW, RYCIN

RYS.1.	LOKALIZACJA GMINY I MIASTA RASZKÓW NA TLE SĄSIEDNICH GMIN	11
--------	---	----

1. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Opracowanie prognozy zgodnie z zapisem art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) wymagane jest dla projektów polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obowiązek jej wykonania spoczywa na organie opracowującym projekt dokumentu.

1.2. Cel prognozy

Niniejszy projekt Prognozy oddziaływania na środowisko projektu *Planu gospodarki odpadami dla Gminy i Miasta Raszków na lata 2011-2014 z uwzględnieniem lat 2015-2018* (nazywanych dalej *Prognozą*) stanowi część strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Podstawą prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko planu gospodarki odpadami są przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz.1227 z późn.zm).

Zgodnie z Art. 46 ww. ustawy: „przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty: polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.”

Celem opracowania jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji celów i zadań zawartych w *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków*.

Prognoza ma za zadanie zidentyfikować możliwe do określenia skutki środowiskowe spowodowane realizacją postanowień analizowanego dokumentu oraz określić czy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia w przyszłości konfliktów i zagrożeń.

Podlegający ocenie dokument w swoim założeniu ma charakter ogólny, chociaż definiuje nie tylko priorytety i ich cele, które wyznaczają kierunki działań związane z ochroną środowiska na terenie gminy, ale także określa terminy ich osiągnięcia i wielkość przewidywanych środków

finansowych (środki własne, budżet gminy, fundusze UE). Przeprowadzona w tej sytuacji ocena oddziaływania ma jedynie charakter jakościowy.

1.3. Zakres prognozy

Zakres prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Zgodnie z ww. ustawą prognoza:

1. Zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień opracowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
2. Określa i analizuje:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji opracowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji opracowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U z 2009 r. Nr 151, poz. 1220),
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
3. Przedstawia:
 - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji opracowanego

dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w opracowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.411.394.2011.AM z dnia 24 sierpnia 2011 r. oraz z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem nr DN-NS.9027.17.11.2011 z dnia 03 sierpnia 2011 r.

1.4. Metodyka sporządzenia Prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków* została sporządzona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Dokumentem wyjściowym do opracowania prognozy był projekt *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków*.

W niniejszym dokumencie przeanalizowano oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań wyznaczonych w harmonogramie realizacyjnym na lata 2011-2014. Analiza została przeprowadzona w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z analizą lokalnych uwarunkowań środowiskowych gminy.

W celu przedstawienia możliwych długoterminowych oddziaływań posłużono się jakościową analizą macierzy, w której zawarto:

- zadania inwestycyjne oraz pozainwestycyjne w ramach *Aktualizacji Planu*,
- przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji tych zadań (bezpośrednie, pośrednie, pozytywne, negatywne oraz brak oddziaływania),
- poszczególne elementy środowiska, na które może wpłynąć realizacja zadań (różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze i klimat, powierzchnia ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne Natura 2000).

Potencjalne oddziaływania na etapie realizacji zadań o charakterze inwestycyjnym przedstawiono w podrozdziałach 5.1 - 5.8 niniejszego opracowania.

W Prognozie przedstawiono kierunki działań oraz cele środowiskowe przyjęte w innych dokumentach zarówno na poziomie krajowym, jak i wojewódzkim, tj.: w *KPGO 2014, Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego*. Uwzględniono również cele zawarte

w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Raszków. W analizie zastosowano dwa warianty możliwych oddziaływań. Pierwszy polegający na realizacji ustaleń *Aktualizacji Planu*, drugi niewdrażający ustaleń – wariant zerowy.

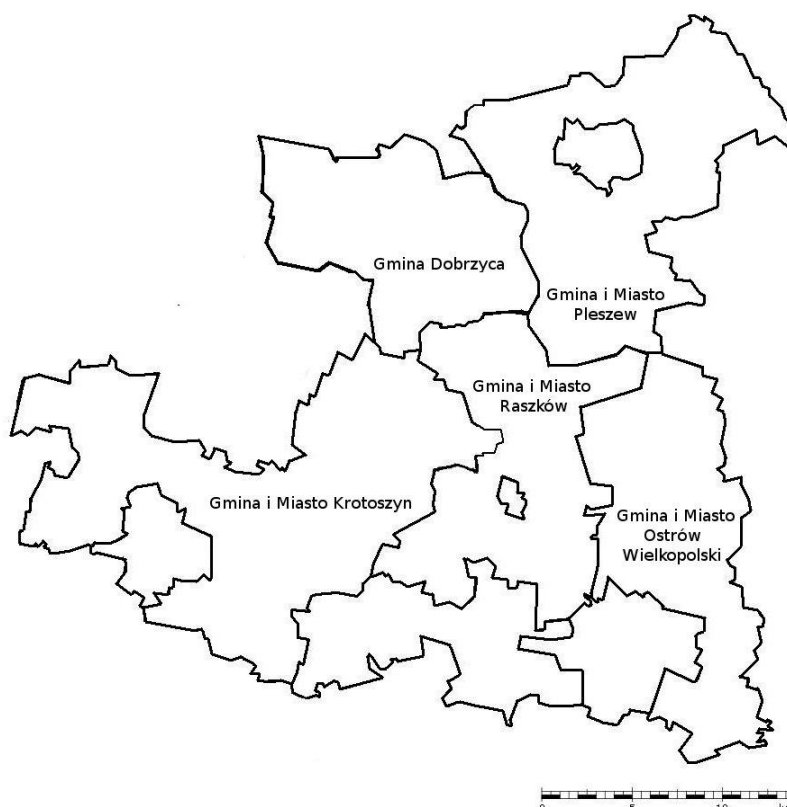

2. Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy Raszków

2.1. Położenie administracyjne

Gmina i Miasto Raszków położona jest w południowej części województwa wielkopolskiego. Pod względem administracyjnym należy do powiatu ostrowskiego i graniczy z gminami (Rys. 1):

- od północy z gminą Dobrzyca oraz miastem i gminą Pleszew (w powiecie pleszewskim),
- od południa i od wschodu z gminą i miastem Ostrów Wielkopolski (w powiecie ostrowskim),
- od zachodu z gminą Krotoszyn (w powiecie krotoszyńskim).

Rys.1. Lokalizacja Gminy i Miasta Raszków na tle sąsiednich gmin
źródło: Opracowanie własne

Raszków to gmina miejsko-wiejska o charakterze typowo rolniczym. Obszar wiejski gminy zajmuje powierzchnię 134,46 km², obszar miejski – miasto Raszków – 1,77 km².

Obszar gminy podzielony jest na następujące sołectwa: Bieganin, Bugaj, Drogosław, Głogowa, Grudzielec, Grudzielec Nowy, Janków Zalesny, Jaskółki, Jelitów, Józefów, Koryta, Korytnica, Ligota, Moszczanka, Niemojewiec, Pogrzebów, Przybysławice, Radłów, Rąbczyn, Skrzebowa, Sulisław, Szczurawice, Walentyńów. Przez jej terytorium przebiega sieć połączeń drogowych, łączących gminę i jej administracyjne centrum z Ostrowem Wielkopolskim, Krotoszynem, Pleszewem, Dobrzycą i Odolanowem.

2.2. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia i budowa geologiczna

Obszar gminy Raszków posiada mało urozmaiconą morfologię terenu, a współczesna rzeźba została ukształtowana w trakcie transgresji i recesji lądolodu zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał Warty), oraz w wyniku denudacji peryglacialnej. Najniżej położony punkt na terenie gminy posiada wysokość 135 m n.p.m., a najwyższy – 165 m n.p.m.

Omawiany teren położony jest w obrębie jednostki geologicznej zwanej monokliną przedsudecką, którą budują skały permsko-mezozoiczne, leżące niezgodnie na sfałdowanym podłożu paleozoicznym. Najstarsze skały permskie reprezentowane są przez zlepieńce, piaskowce i łupki czerwonego spągowca. Strop mezozoiku budują dolnojurajskie piaskowce i piaski oraz środkowojurajskie piaski, piaskowce i ility z syderytami. Strop trzeciorzędu budują ility plioceniczne, które zalegają na głębokości 100–150 m n.p.m.

Na terenie gminy brak jest kopalni o ważniejszym znaczeniu gospodarczym. Występują tu jedynie złoża piasków, glin i iłków. W miejscowości Moszczanka zlokalizowane jest złożo kopaliny pospolitej – iłków, nieczynne od 1996 roku i poddane rekultywacji w kierunku rolniczym.

2.3. Warunki glebowe i hydrogeologiczne

Pokrywą glebową na terenie gminy tworzą przede wszystkim gleby bielcowe piaszczyste i słabo ilaste oraz gleby pługowe na podłożu glin zwałowych, a także gleby gliniaste oraz pylaste.

Grunty orne występujące na obszarze gminy Raszków zaklasyfikowane zostały w większości do średnich i niższych klas bonitacyjnych. Znaczny procent tj. 43,81% stanowią ziemie IV klas bonitacyjnych (31,90% klasa IVa i 11,91% klasa IVb), gleby klasy III zajmują 23,76% (odpowiednio klasa IIIa – 5,63%, klasa IIIb – 18,13%), klasa V – 21,92% powierzchni gruntów ornych, klasa VI – 10,45%, a VI RZ – 0,06%. Ziemie I i II klasy nie występują. Przeważają gleby kompleksu pszennego dobrego – 15% gruntów ornych.

Według Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r. teren gminy Raszków znajduje się w obrębie makroregionu zachodniego – Niż Polski – w Regionie Wielkopolskim (XIII), w Podregionie Poznańskim (XIII 1). Poziomy wodonośne znajdują się na głębokości od kilku do 60 m i zależą od ukształtowania terenu. Wody podziemne pierwszego poziomu wodonośnego i występują do głębokości 5 m p.p.t. i charakteryzują się zwierciadłem swobodnym.

Zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym zalegają w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Źródłem zaopatrzenia gminy w wodę jest głównie poziom wodonośny czwartorzędowy oraz w niewielkim stopniu poziom trzeciorzędowy.

2.4. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne na terenie gminy należą do umiarkowanych i są uwarunkowane głównie wpływami mas powietrza polarno-morskiego oraz polarno-kontynentalnego. Według regionalizacji

klimatycznej Romera (1949 r.) teren ten położony jest w obrębie regionu Kraina Wielkich Dolin. Według Wosia (1994 r.) znajduje się na pograniczu Regionu Środkowowielkopolskiego i Południowowielkopolskiego. Natomiast według podziału Gumińskiego (1948 r.) opisywany obszar należy do dzielnicy rolniczo-klimatycznej łódzkiej.

Krainy te charakteryzują się dużym podobieństwem klimatycznym. Amplitudy temperatury na terenie gminy są mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata są wczesne i ciepłe, zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą od 40 do 60 dni. Opisywany obszar charakteryzuje się obecnością 105–118 dni przymrozkowych, 30–50 dni mroźnych oraz 2–3 dni bardzo mroźnych. Charakterystyczna dla tego terenu jest także dość duża liczba dni ciepłych z pogodą pochmurną bez opadu, która wynosi około 60 dni. Dni słonecznych rejestruje się średnio około 40, natomiast pochmurnych około 205.

Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 18,2°C, najchłodniejszym styczeń - 2,2°C. Ujemne temperatury występują od grudnia do marca. Średnie roczne temperatury wynoszą od 7,5–8°C. Okres wegetacyjny trwa 210-218 dni.

Najwyższe opady w ciągu roku, odnotowywane są w miesiącach letnich, a najniższe w miesiącach zimowych, od stycznia do marca. W okresie wegetacyjnym (od kwietnia do września) średnie opady wynoszą 333 mm. Średnia roczna wilgotność powietrza przekracza 80%. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich.

2.5. Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Raszków znajdują się następujące formy ochrony przyrody i krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy”,

Ustanowiony rozporządzeniem wojewody kaliskiego z dnia 22 stycznia 1993 r. (Dz. Urz. Województwa Kaliskiego Nr 2/93). Zajmuje powierzchnię 55800 ha i obejmuje swoim zasięgiem następujące gminy: Zduny, Krotoszyn, Rozdrażew, Dobrzyca, Pleszew, Raszków, Ostrów Wlkp. i Odolanów. W gminie Raszków powierzchnia OChK „Dąbrowy Krotoszyńskie” wynosi 9800 ha.

- jeden pomnik przyrody ożywionej (sosna czarna w Przybysławicach),
- obszary NATURA 2000:
 - specjalny obszar siedlisk (roślin i zwierząt) PLH 300002 Dąbrowy Krotoszyńskie,
 - obszar specjalnej ochrony ptaków PLB 300007 Dąbrowy Krotoszyńskie.

Obszar Dąbrowy Krotoszyńskie PLH 300002 ustanowiony ze względu na ochronę siedlisk to jeden z największych i najbardziej znanych w Europie zwartych kompleksów lasów dębowych. Obszar cechuje się dużym bogactwem florystycznym (ponad 850 taksonów) oraz występowaniem licznych roślin zagrożonych i ginących w skali kraju i regionu (ponad 80).

Na obszarze PLB 300007 Dąbrowy Krotoszyńskie występuje 11 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek wymieniony w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Jest to bardzo

ważna ostoja dzięcioła średniego osiągającego tu liczebność ponad 300 par (ponad 2% populacji krajowej).

2.6. Sytuacja demograficzna

Liczba ludności w Gminie i Mieście Raszków na koniec 2010 roku wynosiła ogółem 11785 osób, w tym 17,87% ludności mieszkało w mieście, pozostałe 82,13% na obszarze wiejskim. Największymi miejscowościami są: Raszków z liczbą mieszkańców na koniec lipca 2011 roku – 2106 osób oraz Radłów – 1362 osób. Najmniejszymi miejscowościami są natomiast: Józefów z liczbą mieszkańców – 79 osoby oraz Drogosław – 93 osoby. Poniższe tabele przedstawiają strukturę demograficzną ludności (tabela 1. i 2.). Analizując dane zawarte w tabelach stwierdza się niewielki wzrost liczby ludności w przeciągu ostatnich trzech lat.

Tabela 1. Liczba mieszkańców w Gminie i Mieście Raszków

Liczba mieszkańców gminy z podziałem na:	2009		2010		Lipiec 2011	
	Ogółem	Stali mieszkańcy	Ogółem	Stali mieszkańcy	Ogółem	Stali mieszkańcy
obszar miejski	2 111	2 089	2 107	2 090	2 107	2 084
obszar wiejski	9 651	9 557	9 678	9 607	9 686	9 615
Łącznie	11 762	11 646	11 785	11 697	11 790	11 699

źródło: Urząd Gminy i Miasta Raszków, lipiec 2011

Tabela 2. Liczba ludności z podziałem na miejscowości

Miejscowość	Liczba mieszkańców (lipiec 2011)		
	Stali	Czasowi	Ogółem
Raszków	2084	22	2106
Bieganin	417	2	419
Bugaj	135	0	135
Drogosław	93	0	93
Głogowa	358	2	360
Grudzielec	546	3	549
Grudzielec Nowy	263	3	266
Janków Zalesny	499	0	499
Jaskółki	497	7	504
Jelitów	135	1	136
Józefów	78	1	79
Koryta	353	9	362
Korytnica	633	1	634
Ligota	901	2	903
Moszczanka	563	8	571
Niemojewiec	108	0	108
Pogrybów	328	3	331
Przybysławice	812	6	818

Miejscowość	Liczba mieszkańców (lipiec 2011)		
	Stali	Czasowi	Ogółem
Radłów	1350	12	1362
Rąbczyn	426	7	433
Skrzebowa	257	3	260
Sulisław	253	0	253
Szczurawice	384	1	385
Walentynów	226	1	227
Łącznie	11699	94	11793

źródło: Urząd Gminy i Miasta Raszków, lipiec 2011

2.7. Użytkowanie gruntów

Gmina Raszków ma charakter typowo rolniczy. Użytki rolne stanowią dominującą formę użytkowania terenu zajmując ponad 88% areалу gminy. Na obszarze miasta użytki rolne zajmują powierzchnię 149,19 ha, a na obszarze wiejskim – 11506,69 ha.

Tereny leśne (lasy, grunty leśne i grunty zadrzewione) zajmują niewielką, północną część gminy, a małe skupiska zlokalizowane są także w części południowo-wschodniej i wschodniej – łącznie ok. 6,74% powierzchni gminy. Obszar tej jednostki graniczy na zachodzie, południu i wschodzie ze zwartymi kompleksami leśnymi znajdującymi się na terenie gmin sąsiednich.

Pozostałe grunty zajmują następujące powierzchnie:

- grunty pod wodami (stojącymi, płynącymi) – 0,66% powierzchni wód,
- użytki kopalne 0,03%, zlokalizowane w centralnej części gminy, na wschód od miejscowości Raszków (Moszczanka),
- tereny komunikacyjne 3,11%, równomiernie rozmieszczone na terenie całej jednostki,
- tereny zabudowane 0,85%, o charakterze rozproszonym, skoncentrowanym wzdłuż szlaków komunikacyjnych,
- pozostałe grunty wraz z nieużytkami – 0,51%.

Uproszczoną strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Raszków, na podstawie danych pochodzących z Urzędu Gminy i Miasta przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Szczegółowa analiza użytkowania gruntów Gminie i Mieście Raszków

Rodzaj użytkowania	Obszar wiejski	Obszar miejski	Powierzchnia ogółem [ha]	Procent powierzchni
Ogólna powierzchnia	13048,95	187,05	13235,99	100,00
Grunty orne	10497,91	138,75	10636,66	80,36
Łąki	742,59	7,47	750,06	5,67
Pastwiska	266,19	2,97	269,15	2,03
Ogółem użytki rolne	11506,69	149,19	11655,88	88,06
Lasy i grunty leśne	882,74	0,71	883,44	6,67
Grunty zadrzewione	9,58	0	9,58	0,07

Rodzaj użytkowania	Obszar wiejski	Obszar miejski	Powierzchnia ogółem [ha]	Procent powierzchni
Ogółem grunty pod lasami	892,32	0,71	893,02	6,75
Wody stojące	8,59	0	8,59	0,06
Wody płynące	0,48	0	0,48	0,004
Rowy	78,81	0,60	79,42	0,60
Ogółem grunty pod wodami	87,89	0,60	88,49	0,67
Użytki kopalne	5,21	0	5,21	0,04
Drogi	386,42	17,67	404,10	3,05
Koleje i inne	8,31	0	8,31	0,06
Ogółem tereny komunikacyjne	394,73	17,67	412,41	3,12
Grunty zabudowane	73,70	8,61	82,31	0,62
Grunty niezabudowane	16,36	6,10	22,46	0,17
Tereny zielone	6,42	1,72	8,14	0,06
Ogółem tereny osiedlowe	96,49	16,43	112,91	0,85
Tereny różne	1,08	0,57	1,65	0,01
Nieużytki	64,54	1,88	66,41	0,50

źródło: Urząd Gminy i Miasta Raszków, 2010

2.8. Gospodarka i rolnictwo

Użytki rolne w gminie Raszków zajmują ponad 88% powierzchni. Struktura rolnictwa opiera się na uprawach zbóż, roślin przemysłowych i warzyw, a także na hodowli zwierząt.

W 2011 r. na terenie gminy najwięcej było gospodarstw małych, poniżej 2 ha – 348 oraz między 2-5ha – 321 gospodarstw. Szczegółowe zestawienia przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy Raszków

Powierzchnia gospodarstwa	2009	2010	2011
1-2 ha	351	342	348
2-5 ha	324	323	321
5-7 ha	129	128	131
7-10 ha	182	178	173
10–15 ha	195	191	191
15 ha i więcej	171	174	177
Łącznie	1352	1336	1341

źródło: Urząd Gminy i Miasta Raszków, 2011

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy i Miasta na tym terenie funkcjonuje ogółem 710 podmiotów gospodarczych. Najwięcej podmiotów działa w branży usługowej. Podział firm ze względu na sektor działania przedstawia tabela 5 (dane pochodzą z GUS-u).

Najwięcej firm działa w Raszkowie (180), Radłowie (115) oraz Przybysławicach i Moszczance (odpowiednio 60 i 40). W Drogosławiu, Głogowej, Grudzielcu, Jankowie Zalesnym, Jaskółkach, Korytach, Korytnicy, Ligocie, Szczurawicach i Rąbczynie zarejestrowanych jest po ok. 20 firm. Mniej niż 5 firm funkcjonuje w miejscowościach: Bugaj, Daniszyn, Józefów, Przygodzice.

Tabela 5. Liczba podmiotów podejmujących działalność gospodarczą według branż w gminie Raszków

Lp.	Sektor PKD 2007	Liczba podmiotów gospodarczych sektor prywatny	
		2009	2010
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	74	76
2	Przetwórstwo przemysłowe	139	147
3	Dostawa wody, gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2
4	Budownictwo	135	138
5	Handel hurtowy i detaliczny	296	311
6	Transport i gospodarka magazynowa	50	51
7	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9	8
8	Informacja i komunikacja	4	5
9	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20	20
10	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	4
11	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	38	40
12	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15	16
13	Administracja publiczna i obrona narodowa	20	20
14	Edukacja	21	22
15	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15	22
16	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29	29
17	Pozostała działalność usługowa	47	55
Łącznie		919	966

źródło: Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl, 2009, 2010

W sektorze handlu i usług dominują małe i średnie przedsiębiorstwa. W przeciwieństwie do przedsiębiorstw dużych nastawionych na produkcję wieloseryjną i masową, łatwiej dostosowują się do zmieniających się postaw konsumpcyjnych. Stanowią ważne ogniwo w lokalnej gospodarce, są w stanie szybko reagować na zmiany popytu, a w razie jego zwiększenia wypełnić braki na rynku.

Do najważniejszych zakładów produkcyjno-usługowych na terenie gminy zatrudniających miejscową ludność zaliczono 9 zakładów (tabela 6.).

Tabela 6. Wykaz największych zakładów przemysłowych na terenie Gminy i Miasta Raszków

Lp.	Nazwa firmy	Rodzaj / gałąź przemysłu
1.	IZAWIT ZPW Jadwiga Idziorek	produkcja części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych
2.	METPOL PWUM Sylwia Nawrocka	produkcja, obróbka mechaniczna elementów metalowych
3.	Kępas Marian PPUH "ELMAR"	produkcja wyrobów tartacznych
4.	PPHU AJUST Jan Orzechowski	produkcja urządzeń silnikowych
5.	ATLAS Sp. z o.o.	wyroby betonowe i metalowe, obudowy instalacji technologicznych
6.	AZYMYT Sp. z o.o.	drogi - oznakowanie, sygnalizacja
7.	TARTAK A.LIS i SYNOWIE	produkcja mozaiki parkietowej
8.	Zakład Betoniarski Henryk Uciechowski	produkcja prefabrykatów betonowych
9.	Weko Polska	branża spożywcza

źródło: Urząd Gminy i Miasta Raszków, 2011

2.9. Infrastruktura techniczna

2.9.1. Zaopatrzenie w wodę

Wody podziemne na omawianym obszarze eksploatowane są z czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 310 – Dolina kopalna rzeki Ołobok, obejmującego południowo-wschodnią część gminy.

Na terenie gminy Raszków zlokalizowanych jest pięć ujęć wody podziemnej:

- Miasto Raszków – działki nr 161/2 i 162,
- Moszczanka – działka nr 138/2,
- Skrzebowa – działka nr 322/1,
- Grudzielec – działka nr 222/4,
- Grudzielec - działka nr 179/1.

Według danych Urzędu Gminy i Miasta Raszków długość sieci wodociągowej w 2010 r. wynosiła 138,6 km. Z wodociągów korzystało 10200 mieszkańców gminy (tabela 7.). Sieć wodociągowa jest wykonana głównie z rur PVC, jednakże występują i odcinki rur cementowo-azbestowych, o łącznej długości 15,2 km.

Według danych przekazanych przez Urząd Gminy i Miasta Raszków zużycie wody na mieszkańca Gminy w roku 2010 r. wynosiło 448,4 dam³/rok.

Tabela 7. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Raszków

Parametr	Jednostka	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	140,8	143,2	145,3	145,1	135,8	138,6
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2365	2320	2347	2353	2263	2258
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	10522	10551	10635	10677	10779	10200

źródło: Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl, 2005-2009 * dane z Urzędu Gminy i Miasta Raszków, 2010

2.9.2. Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe powstają w oczyszczalni ścieków w procesie oczyszczania ścieków komunalnych. Odpady te sklasyfikowane są w grupie 19 jak odpady o kodzie 19 08 05 – ustabilizowane komunalne osady ściekowe. Z uwagi na postępujący rozwój sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach, sukcesywnie wzrasta ilość wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych.

W gminie Raszków na koniec roku 2010 długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy wynosiła 41,174 km i zwiększyła się o ponad 4 km w stosunku do roku 2005. Jednocześnie zwiększyła się liczba ludności korzystająca z sieci, w 2009 roku – 4018 osób (w roku 2005 z kanalizacji korzystało 3406 osób). Sieć kanalizacyjna funkcjonuje w miejscowościach: Radłów, Jaskółki, Przybysławice, Pogrzybów, Raszków, częściowo Rąbczyn oraz Jelitów.

Ścieki z terenu gminy trafiają do mechaniczno-biologiczno-chemicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Rąbczyn. Obiekt administrowany jest przez „WODKAN S.A.” z Ostrowa Wielkopolskiego. Oczyszczone ścieki odprowadzane są rowem melioracyjnym do rzeki Ołobok. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Urząd Gminy i Miasta w 2010 roku na terenie Gminy i Miasta Raszków wytworzono 100 dam³ ścieków.

Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków z każdym rokiem wzrasta, co świadczy o zmniejszającej się liczbie osób stosujących indywidualne rozwiązania w systemie gromadzenia ścieków komunalnych (zbiorniki bezodpływowe). System kanalizacyjny w indywidualnych gospodarstwach funkcjonuje także w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków, które na terenie gminy występują w ilości 74sztuk.

Na terenie Gminy i Miasta Raszków do firm posiadających zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości bezpośrednio z miejsca ich powstania należą:

1. Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Raszkowie ul. Orpiszewska, 63-440 Raszków,
2. Zdziebkowski Tomasz, Usługi Transportowe Wywóz Nieczystości Płynnych, Usługi Koparko-ładowarką, ul. Ceglowa 26, 63-400 Ostrów Wielkopolski,
3. Opony Serwis- Mechanika Pojazdowa – Transport - Wywóz Nieczystości Płynnych Sobczyk Marcin, Franklinów 21A, 63-400 Ostrów Wielkopolski,
4. Wodkan Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Ostrowie Wielkopolskim, ul. Partyzancka 27, 63-400 Ostrów Wielkopolski.

2.9.3. *Zaopatrzenie w gaz*

Sieć gazowa w gminie jest bardzo słabo rozwinięta, a możliwość podłączenia posiada niewielu mieszkańców. Zgodnie z danymi GUS w roku 2009 podłączonych do sieci gazowej było 126 budynków mieszkalnych wraz z budynkami użyteczności publicznej. W stosunku do roku 2008 długość sieci gazowej zwiększyła się o ponad 9 km. Sieć na terenie gminy administrowana jest przez Wielkopolską Spółkę Gazowniczą Sp. z o. o.

2.9.4. *Gospodarka cieplna*

Na terenie Gminy i Miasta Raszków nie funkcjonuje scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło, brak też ciepłowni komunalnej. Mieszkańcy korzystają ze źródeł indywidualnych. Istnieje tendencja do wykorzystywania węgla, gazu lub oleju opałowego w celach grzewczych. W części mieszkań wykorzystywana jest energia elektryczna. Istotnym problemem jest opalanie domostw materiałem o niskich wartościach cieplnych i wysokim stopniu zanieczyszczenia (odpady komunalne).

2.9.5. *Transport i komunikacja*

Sieć komunikacyjną gminy Raszków stanowią drogi powiatowe oraz gminne, nie przebiegają tędy ciągi komunikacyjne o znaczeniu wojewódzkim, czy krajowym. Całkowita długość dróg gminnych wynosi 221,3 km, z czego 102,2 km stanowią drogi o nawierzchni gruntowej, a 66,758 km to drogi asfaltowe.

Przez wschodnią część gminy przebiega sieć kolejowa, która liniową jest źródłem liniowej emisji hałasu. Jest to sieć magistralna – pierwszorzędna, łącząca Katowice, Ostrów Wielkopolski oraz Poznań. dwutorowa linia jest dwutorowa i zelektryfikowana.

3. Problemy ochrony środowiska zidentyfikowane w gminie Raszków

Do najważniejszych zdefiniowanych problemów gospodarki odpadami na terenie gminy należą:

- unieszkodliwianie poprzez deponowanie na składowiskach większości zebranych odpadów niesegregowanych wytwarzanych na terenie Gminy i Miasta Raszków,
- brak działań mających na celu organizację zbiórki odpadów remontowo –budowlanych oraz odpadów ulegających biodegradacji,
- mały postęp w selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych;
- niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców, szczególnie w zakresie gromadzenia odpadów zmieszanych i selektywnego zbierania,
- występowanie „dzikich wysypisk” odpadów,
- uzależnienie odbioru surowców wtórnych od wymagań stawianych przez firmy odbierające,
- wzrost cen usług spowodowany koniecznością dostosowania się do wymogów obowiązującego prawa,
- niewystarczający nadzór nad właścicielami nieruchomości oraz podmiotami gospodarczymi w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z gospodarką odpadami,
- mały nakład środków finansowych ograniczający rozszerzanie systemu selektywnego zbierania odpadów,
- niewystarczające sankcje prawne i finansowe dla osób i firm nie przestrzegających zapisów ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- nieosiągnięcie wymaganych poziomów odzysku odpadów ulegających biodegradacji, co w przyszłości może skutkować karami nałożonymi na gminę,
- spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych.

Jednym z istotnych problemów zdefiniowanych w Gminie i Mieście Raszków jest brak systemu zbiórki odpadów ulegających biodegradacji oraz instalacji do ich odzysku. Osiągnięcie wymaganych zapisami dyrektywy Rady 1999/31/WE oraz *ustawy o odpadach* poziomów ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji, wiąże się z dużymi nakładami organizacyjno – finansowymi (zakup specjalistycznego sprzętu do transportu odpadów ulegających biodegradacji, pojemników, budowa instalacji do odzysku oraz zagospodarowanie materiału kompostowego).

Równie istotnym problemem jest spalanie odpadów w indywidualnych paleniskach, które jest niebezpieczne zarówno dla ludzi jak i środowiska. Spowodowane jest to zarówno przyczynami ekonomicznymi, jak i niedostateczną świadomością ekologiczną mieszkańców pomimo prowadzonych na terenie gminy akcji edukacyjnych.

Zgodnie z zapisami „*Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego*” oraz „*Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Ostrowskiego*” infrastruktura odzysku i unieszkodliwiania odpadów ma zostać zorganizowana w formie planowanego *Związkowego Zakładu Odzysku*

i Unieszkodliwiania Odpadów (ZZOUO). Termin, ani miejsce rozpoczęcia budowy zakładu nie został określony (stan na 10.2011 r.).

4. Uwarunkowania wynikające z dokumentów nadrzędnych

Założenia wyjściowe do opracowania *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków* opierają się na uwarunkowaniach zewnętrznych i wewnętrznych. Zewnętrzne dotyczą większego obszaru: powiatu, województwa, kraju, a wewnętrzne wynikają z zamierzeń rozwojowych Gminy i mają wpływ na rozwój gospodarczy, społeczny, a także środowiskowo-przestrzenny.

Aktualizacja Planu nie zawiera zapisów, które byłyby sprzeczne z przepisami ustawy – *Prawo ochrony środowiska* lub z innymi przepisami w tym: ustawy o odpadach, *Prawa wodnego*, *Prawa geologicznego*, ustawy o ochronie przyrody, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

4.1. Krajowy plan gospodarki odpadami (KPGO2014)

Główne założenia polityki państwa w zakresie gospodarki odpadami zostały określone *Krajowym planem gospodarki odpadami 2014* przyjętym Uchwałą Rady Ministrów Nr 217 z dnia 24 grudnia 2010 r. (M.P. z 2010 r. Nr 101, poz. 1183) zwanym dalej *KPGO 2014*. Jest to dokument nadrzędny w zakresie gospodarki odpadami dla planów opracowywanych na poszczególnych szczeblach administracyjnych.

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa przyjęto następujące cele główne:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO),

Dla poszczególnych grup odpadów zostały zdefiniowane cele szczegółowe, które dotyczą:

- objęcia zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców najpóźniej do 2015 r.,
- objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%

- masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
 - przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2020 r.

4.2. Uwarunkowania wynikające z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego

W tabelach poniżej wskazano cele oraz kierunki działań przyjęte w *Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2019*.

ODPADY KOMUNALNE

Cel	Najważniejsze kierunki działań do 2019 roku:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB. 2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska. 3. Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów. 4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych. 5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów. 6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami. 2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne. 3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa. 4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych. 5. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów. 6. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami. 7. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych. 8. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania oraz odzyskiwanie energii elektrycznej i/lub ciepłej w procesie pozyskiwania biogazu z kwater składowania odpadów. 9. Zachęcanie inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnie z planami gospodarki odpadami. 10. Kontrolowanie przez odpowiednie organy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów. 11. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami. 12. Sposób zbierania odpadów musi być odpowiedni dla przyjętych w zakładach

Cel	Najważniejsze kierunki działań do 2019 roku:
	<p>zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do których odpady będą kierowane.</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu. 14. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne. 15. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych. 16. Gospodarka odpadami w województwie opierać się będzie na wskazanych w WPGO zakładach zagospodarowania odpadów (ZZO). Dla obszarów zamieszkałych przez co najmniej 300 tys. mieszkańców preferowaną metodą zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych jest ich termiczne unieszkodliwianie. Rozwiązanie to przyjmuje się dla aglomeracji poznańskiej (lokalizacja opcjonalna: rejon Elektrociepłowni Karolin lub teren Centralnej Oczyszczalni ścieków w Koziegłowach) oraz dla ZZO Konin. Instalacje takie powinny również umożliwiać unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych po ich wstępnej dezaktywacji oraz osadów ściekowych. W trakcie opracowywania projektu niniejszego planu, budowę instalacji termicznego przekształcania odpadów, w których zagospodarowywane będą odpady komunalne (jako dodatek do odpadów z przemysłu) planują ponadto prywatni inwestorzy w Koźminie Wlkp. oraz w gminie Pniewy. 17. Stosowane w ZZO technologie, ich przepustowość oraz wyposażenie muszą gwarantować realizację zakładanych dla województwa wielkopolskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami. 18. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT. 19. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń. 20. Budowa i rozbudowa składowisk odpadów jedynie w ramach planowanych do budowy i rozbudowy ZZO. 21. Monitorowanie wskazanych w WPGO wskaźników wytwarzania odpadów oraz wspieranie działań związanych z badaniem charakterystyki odpadów.

ODPADY POWSTAJĄCE W PRZEMYSŁE

<p>W okresie od 2011 r. do 2019 r. – następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2019 r., – zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 7% w 2019 r. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w dotyczących wpływu odpadów na środowisko oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami. 2. Projektowanie nowych procesów i wyrobów w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływały one na środowisko w fazie produkcji, użytkowania i po zakończeniu użytkowania, 3. Dostosowanie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymagań ochrony środowiska. 4. Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT). 5. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami. 6. Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie. 7. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i
--	--

	<p>średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących</p> <p>w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe), w oparciu o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez organizacje odzysku lub przedsiębiorców, - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory), - stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych, - regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
--	--

4.3. Uwarunkowania wynikające z Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Ostrowskiego

Podejmowana na terenie Powiatu działalność realizowana jest zgodnie z ustalonymi na lata 2008-2011 celami ekologicznymi obejmującymi:

1. *Cele ogólne dla gospodarowania odpadami powstającymi w gospodarce odpadami komunalnymi:*

- Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
- Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
- Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO).
- Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
- Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.

Cele szczegółowe:

- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie wielkopolskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
- Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

2. Cele ogólne dla gospodarowania odpadami powstającymi w przemyśle:

W okresie od 2011 r. do 2019 r. – następujące cele:

- zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2019 r.,
- zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 7% w 2019 r.

4.4. Uwarunkowania wynikające z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032

Głównymi celami Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032 są:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Powyższe cele będą realizowane sukcesywnie do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Przyjmuje się, że w kolejnych latach będą wycofywane z użytkowania następujące ilości azbestu:

- 2009 r. – 2012 28 %,
- 2013 r. – 2022 35 %,
- 2023 r. – 2032 37 %.

Zgodnie z Programem na poziomie lokalnym zadania w zakresie usuwania azbestu realizują samorządy. W zakresie kompetencji i współpracy do samorządu gminnego należy:

- gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl,
- przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami,
- organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
- organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w Programie;
- inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest,

- współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
- współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

5. Identyfikacja oraz ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko realizacji Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla strategicznych dokumentów w tym dla *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków* nie jest dokumentacją szczegółową. Jej głównym założeniem jest odniesienie zasadniczej treści dokumentu do polityki ekologicznej oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także określenie trendu całościowej gminnej polityki gospodarki odpadami z punktu widzenia potrzeby jej realizacji. W związku z powyższym Prognoza w ogólny, strategiczny sposób wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające zarówno z realizacji założeń *Aktualizacji Planu*, jak również wynikające z niepodejmowania zaplanowanych działań.

Ocena możliwych oddziaływań na środowisko została przeprowadzona zarówno dla zadań inwestycyjnych jak również pozainwestycyjnych ujętych w ramach realizacji poszczególnych celów w *Aktualizacji Planu*.

W celu przedstawienia możliwych oddziaływań posłużono się jakościową analizą macierzy, w której zawarto:

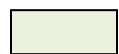
- zadania inwestycyjne oraz pozainwestycyjne w ramach *Aktualizacji Planu*,
- przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji tych zadań (bezpośrednie, pośrednie, pozytywne, negatywne, brak oddziaływania),
- poszczególne elementy środowiska, na które może wpłynąć realizacja zadań (różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze i klimat, powierzchnia ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne Natura 2000).

Dane przedstawiono w postaci tabelarycznej. Dotyczą one oceny wskazanych działań pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie realizacji, w perspektywie długoterminowej.

W tabeli zastosowano następujące oznaczenia:

oddziaływanie bezpośrednie

oddziaływanie pośrednie

„+” oddziaływanie pozytywne

„-” oddziaływanie negatywne

0 brak oddziaływania

Tabela 8. Potencjalne oddziaływanie na środowisko dla zaproponowanych działań

Zadanie	Różnorodność biologiczna,	Natura 2000	Zwierzęta rośliny	Wody	Powietrze atmosferyczne i klimat	Powierzchnia ziemi i	Krajobraz	Zasoby naturalne	Ludzie	Zabytki i
Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów	0	0	0	0	0	+	+	+	+	0
Zwiększenie udziału odzysku, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska	0	0	+	+	0	+	+	+	+	0
Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów	0	0	+	+	+	+	+	0	+	0
Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0
Rozwój selektywnego zbierania odpadów: tzw. surowcowych (papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale), odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0
Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców gminy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0
Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska	0	0	+	+	+	+	+	+	+	0

5.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Prognozuje się, że realizacja założeń *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków* nie doprowadzi do pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego, a wpłynie na jego poprawę.

Negatywne oddziaływania i uciążliwości związane są z działalnością składowiska odpadów komunalnych w Moszczance. W wyniku systematycznego udoskonalania systemu selektywnej zbiórki i odzysku odpadów w tym biodegradowalnych, redukcji ulegnie ilość odpadów zmieszanych, kierowanych na składowisko. Przyczyni się to do zmniejszenia powierzchni składowania i redukcji emisji do powietrza związków powstających w wyniku rozkładu zalegających tam odpadów (m.in. metan, CO₂, siarkowodór).

Poprawa jakości powietrza w gminie Raszków w zamierzeniu długookresowym będzie następowała także poprzez działania związane z ograniczeniem emisji do powietrza wynikające z likwidacji i zapobiegania szkodliwemu oddziaływaniu azbestu na środowisko. Przestrzeganie warunków oraz norm postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest stanowiąc będą gwarancję poprawy jakości powietrza.

Pośrednio na jakość powietrza wpłyną działania mające na celu: sukcesywne eliminowanie „dzikich wysypisk” odpadów.

Istotne dla poprawy jakości powietrza jest systematyczna i rzetelnie prowadzona kampania edukacyjna na temat zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł niskiej emisji oraz szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych. Działania informacyjno-edukacyjnych mają na celu zarówno podniesienie ogólnej świadomości mieszkańców gminy w dziedzinie gospodarki odpadami, jak i zapobieganie powstawania odpadów opakowaniowych oraz propagowanie odzysku i recyklingu odpadów.

Realizacja powyższych przedsięwzięć w perspektywie długookresowej doprowadzi do stopnia redukcji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym wpłynie na polepszenie jego jakości i stanu zdrowia mieszkańców gminy Raszków.

5.2. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Zaplanowane w harmonogramie inwestycje z zakresu gospodarki odpadami nie będą oddziaływały na klimat akustyczny.

5.3. Oddziaływanie na wody

Realizacja zadań w ramach założonego celów w zakresie gospodarki odpadami nie wiąże się negatywnym oddziaływaniem na wody.

Pozytywne oddziaływanie wynikać będzie z planowanej zmniejszonej objętości odpadów kierowanych do składowania. Rezygnacja z realizacji *Aktualizacji Planu* skutkowałaby powstaniem zagrożeń wynikających z utrzymywania składowania jako dominującej metody unieszkodliwiania

odpadów, które jest technologią stwarzającą największe potencjalne zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych. Szczególnie istotne zagrożenie dla środowiska stanowią odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które trafiają na składowisko odpadów. Edukacja społeczeństwa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, informacja odnośnie negatywnego ich wpływu na środowisko i zdrowie człowieka oraz zapewnienie dostępu do punktów zbiórki powinna w rezultacie przyczynić się do eliminacji tych odpadów ze strumienia odpadów komunalnych. Pośrednio będzie miało to wpływ na zmniejszenie zagrożenia przedostania się niebezpiecznych związków do wód i gleby.

Trudne do przewidzenia ryzyko dla środowiska wodnego i glebowego istnieje ze strony odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska”. Dlatego niezbędnym działaniem jest edukacja ekologiczna społeczeństwa odnośnie konsekwencji niewłaściwego postępowania z odpadami, systematyczny monitoring „dzikich wysypisk” odpadów oraz bieżące ich usuwanie. W zależności od składu i szkodliwości substancji znajdujących się na miejscu nielegalnego składowania odpadów sugeruje się, w szczególnych przypadkach rozważenie działań rekultywacyjnych takiego terenu.

5.4. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Przy dotychczasowo prowadzonym systemie zagospodarowania odpadów, na który w głównej mierze składa się unieszkodliwianie odpadów poprzez ich składowanie, w perspektywie długookresowej pojawiłaby się konieczność realizacji kolejnych składowisk odpadów w regionie i tym samym zajęcia powierzchni ziemi.

Zatem pozytywnie na powierzchnię ziemi i krajobraz będą wpływały zadania, których realizacja będzie wiązała się głównie z ograniczeniem ilości deponowanych odpadów na składowisku. Pośrednio na powyższe zadanie wpłyną działania związane z kampanią informacyjną mieszkańców, a także z rozwojem systemów zbiórki odpadów.

Dodatkowo, realizacja zadań ujętych w *Aktualizacji Planu*, w szczególności wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów będzie miała pozytywny wpływ na walory krajobrazowe obszaru gminy.

5.5. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zapobieganie i minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, a także zwiększenie udziału odpadów jako surowca, wpłynie pozytywnie na zasoby naturalne.

5.6. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, obszary Natura 2000

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego negatywnego wpływu florę i faunę, w tym na formy ochrony przyrody chronione z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.)

5.7. Oddziaływanie na ludzi

Nieodpowiednie postępowanie z odpadami stwarza szereg zagrożeń dla zdrowia ludzi. Nieodpowiednio składowane odpady zwiększają ryzyko pojawienia się chorób układu oddechowego, u mieszkańców, alergii, a także zagrożenie dla zdrowia spowodowanym możliwym skażeniem upraw żywności lub skażeniem terenów ujęć wody pitnej.

W perspektywie długoterminowej wskazane zadania wpłyną korzystnie na zdrowie ludzi oraz spowodują poprawę standardu życia ludności gminy Raszków. Zapobieganie i minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, wzrost selektywnej zbiórki odpadów, oraz podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, będzie pośrednio powodowało zmniejszenie strumienia odpadów komunalnych kierowanych na składowisko odpadów.

Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów wyeliminuje ryzyko zdrowotne związane z niekontrolowanym usuwaniem odpadów do środowiska. Wdrożenie założeń *Aktualizacji Planu* spowoduje poprawę stanu czystości środowiska, co poprawi ekologiczne warunki życia ludzi w gminie.

5.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Zaplanowane w harmonogramie inwestycje z zakresu gospodarki odpadami nie będą oddziaływały na zabytki i dobra materialne.

6. Transgranicznie oddziaływanie realizacji Aktualizacji Planu na środowisko

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym*, sporządzonej w Espoo z dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110). W konwencji tej oddziaływaniem transgranicznym nazwano jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony. W załączniku 1 i załączniku 3 ww. konwencji określono działania i dodatkowe kryteria, które wskazują na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Realizacja zadań przyjętych w *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków* nie spowoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby mieć znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach *Aktualizacji Planu* ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć krótkoterminowo będzie miało zasięg również lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja *Aktualizacji Planu* nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

7. Zapobieganie/ kompensacja negatywnych oddziaływań na środowisko

Kompensacja przyrodnicza zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* to zespół działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.

Warianty kompensacji przyrodniczej powinny być określone w ramach wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) decyzje te określają środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć, a w szczególności warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, a także w przypadku, gdy z oceny przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej (stwierdza konieczność jej wykonania).

W *Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2019*, będącym dokumentem nadrzędnym dla niniejszego opracowania wskazano na „stosowanie technologii spełniających kryteria BAT”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, każda instalacja musi spełniać określone wymagania w stosunku do środowiska. Na etapie wyboru technologii zagospodarowania odpadów, powinny być wybierane rozwiązania, które w trakcie realizacji oraz eksploatacji będą w jak najmniejszym stopniu oddziaływały na środowisko i zdrowie ludzi.

W *Aktualizacji Planu* zawarto działania, które mają na celu poprawę środowiska. Proponowany sposób postępowania z odpadami zakłada m.in.:

- unikanie i minimalizację powstawania odpadów,
- zagospodarowanie lub segregację odpadów u źródła ich powstania,
- wykorzystanie odpadów mogących zastąpić surowce pierwotne
- unieszkodliwienie odpadów najlepiej z odzyskaniem energii i bezpieczne lokowanie w środowisku odpadów ostatecznych.

Jednym z podstawowych warunków poprawności realizacji *Aktualizacji Planu* w gminie Raszków jest włączenie się do udziału w jego realizacji wszystkich mieszkańców gminy. W tym celu, informacje o funkcjonującym na terenie gminy systemie gospodarki odpadami, miejscach gromadzenia odpadów i zbiórki surowców wtórnych docierać powinny nie tylko do mieszkańców, ale również do osób przebywających czasowo (m.in. właściciele działek rekreacyjnych).

Ponadto, pojemniki do gromadzenia odpadów, w tym dla odpadów niebezpiecznych powinny być zamykane, oznakowane oraz nadzorowane (aby nie zostały uszkodzone, a odpady zgromadzone w nich nie spowodowały zanieczyszczenia środowiska).

Realizacja celów zawartych w *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków*, nie będzie wpływać negatywnie na obszar Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W związku z tym, nie przewiduje się realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na te obszary.

8. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie

Realizacja przedsięwzięć w ramach *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków* w perspektywie długookresowej będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, w związku z powyższym, proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Proponowane do realizacji przedsięwzięcia mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Biorąc także pod uwagę użyteczność działań odnoszących się do uwarunkowań strategicznych, ekonomicznych, środowiskowych oraz stopnia zaawansowania działań o znaczeniu priorytetowym (m.in. selektywna zbiórka odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych) to planowane działania mają charakter optymalny dla realizacji ustalonej wizji rozwoju gminy. Ponadto, ze względu na ogólny charakter dokumentu brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań.

Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięcia rozważa się: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne, a także wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Należy jednak pamiętać, że nawet wybór Wariantu „0”, może wiązać się z pewnymi konsekwencjami, ponieważ brak realizacji inwestycji może powodować negatywny oddźwięk środowiskowy.

9. Zaniechanie realizacji założeń Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

W przypadku braku realizacji *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków*, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego może wskazywać znaczące pogorszenie stanu środowiska przyrodniczego gminy. Brak realizacji zadań określonych w niniejszym dokumencie przyczyniać się będzie do utrwalania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska, spowoduje brak spełnienia wymagań prawnych oraz limitów wyznaczonych w dokumentach planistycznych zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim, co z kolei skutkować będzie konsekwencjami prawnymi, karami i wstrzymaniem środków pomocowych.

Wariant zerowy oznaczałby konieczność systematycznego zwiększania powierzchni składowiska odpadów, co skutkuje zwiększeniem negatywnego oddziaływania na środowisko. Oznaczałoby to również prawdopodobne zwiększenie powierzchni nielegalnie składowanych lub porzucanych odpadów lub też ich niezgodne z prawem i niebezpieczne dla zdrowia spalanie w paleniskach domowych czy też na powierzchni terenu.

Brak realizacji *Aktualizacji Planu* może w przyszłości wpłynąć także na zwiększenie zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz jakości wód podziemnych. Dodatkowo, z uwagi na brak rozwoju świadomości ekologicznej mieszkańców poziom wytwarzania odpadów będzie wzrastał. Będzie powstawała większa ilość „dzikich wysypisk” odpadów, co przyczyni się do niszczenia

zasobów przyrodniczych, naruszenia równowagi w ekosystemie oraz wpłynie na zubożenie lokalnych populacji fauny i flory. Dodatkowo większa ilość opadów niż dotychczas będzie spalana w paleniskach domowych, co dodatkowo pogłębi problem zanieczyszczenia powietrza (emisja dioksyn, furanów i innych związków szkodliwych dla zdrowia ludzkiego).

Brak realizacji działań zapisanych w dokumencie (tzw. wariant zerowy) będzie prowadził do znacznego pogorszenia ww. komponentów środowiska przyrodniczego.

10. Metody analizy skutków realizacji postanowień Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

W celu obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów oraz kierunków proponowanych w ramach *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków*, konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy informacji niezbędnych do realizacji zaplanowanych działań.

Ze względu na częstotliwość gromadzenia oraz udostępniania danych monitoring ten powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji, łącznie ze sprawozdaniami z postępów wykonania ustaleń *Aktualizacji Planu*, powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy *o odpadach*, co najmniej w cyklu dwuletnim. Monitoring ten przeprowadza się w ujęciu ilościowym oraz jakościowym.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości tzw. wskaźników. Za ich pomocą możliwa jest prognoza ilościowa niektórych elementów środowiska, tzn. takich, do których możliwe jest przypisanie ów wskaźników. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystuje się informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich, planowanych do poniesienia, a także wymogi UE.

Przez pojęcie monitoringu w ujęciu jakościowym, rozumie się prognozowanie tych elementów środowiska, dla których nie można przypisać określonych wskaźników lub jest to zadanie utrudnione. Wówczas wykorzystuje się ocenę jakościową, stanowiącą jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

Propozycję, przewidywanych metod analizy skutków oraz częstotliwość jej przeprowadzania, przedstawiono w formie wskaźników umożliwiających prowadzenie monitoringu realizacji *Aktualizacji Planu* na terenie gminy (tabela).

Tabela 9. Wskaźniki monitoringu Aktualizacji Planu

Wskaźnik	Jednostka	Wartość	
Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych	Mg/M/rok	b.d.	
Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Kg/M/rok	b.d.	
Ilość zebranych odpadów komunalnych	Mg/rok	820,97	
Stożenie pokrycia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów	%	100	
Ilość zebranych selektywnie odpadów ulegający biodegradacji (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%	0	
Ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji	%	100	
Ilość zebranych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych	Mg/rok	b.d.	
Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych z podziałem na poszczególne frakcje	Mg/rok	Papier i tektura	-
		Tworzywa sztuczne	27,46
		Wielkogabarytowe	-

Wskaźnik	Jednostka	Wartość	
		Szkło	86,62
		Odpady niebezpieczne	-
		Odpady zielony	-
Ilość wytworzonych odpadów w oczyszczalni ścieków	Mg s.m.o	ok. 30	
Ilość „dzikich wysypisk odpadów”	Szt.	0	
Powierzchnia „dzikich wysypisk odpadów”	ha	0	
Masa wyrobów zawierających azbest	Mg	ok. 3,2	

źródło: opracowanie własne

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem prognozy jest „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018”. Niniejszy dokument stanowi rezultat dotychczasowych prac prowadzonych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Celem prognozy jest określenie skutków dla środowiska wynikających z realizacji ustaleń aktualizacji ww. dokumentu. Aktualizacja Planu została opracowana zgodnie z formalnie określonymi wymogami prawnymi. Zawiera on w swej treści m.in.: analizę presji i ocenę stanu istniejącego, zdefiniowane cele i kierunki działań, a także wskazanie koniecznych do podjęcia działań zmierzających do poprawy istniejącego stanu. Określa także szacunkowe koszty zaproponowanych rozwiązań oraz wskazuje instrumenty prawne i finansowe służące realizacji założonych celów.

Projekt Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 jest w pełni zgodny i integralny z celami i kierunkami innych strategii dotyczących gospodarki odpadami.

Przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że w przypadku braku realizacji postanowień Aktualizacji Planu może nastąpić pogorszenie stanu środowiska przyrodniczego. Brak realizacji zadań m.in. w zakresie ograniczania i minimalizowania odpadów, edukacji ekologicznej prowadzi będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska. Przewiduje się, iż w przypadku braku realizacji omawianego dokumentu może dojść do skutków takich jak: niezgodność z przepisami krajowymi i międzynarodowymi, skutkująca m.in. konsekwencjami finansowymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla strategicznych dokumentów z założenia nie jest dokumentacją szczegółową, ponieważ jej głównym celem jest odniesienie zasadniczej treści dokumentu do polityki ekologicznej oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także określenie trendu całościowej gminnej polityki ekologicznej. Prognoza ta jedynie w ogólny, strategiczny sposób rozważa korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji Aktualizacji Planu bądź odstąpienia od tejże realizacji. Zidentyfikowane oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań wynikających z Aktualizacji Planu w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych przedstawiono w formie tabeli.

Sumaryczna analiza oddziaływań wykazuje, że w perspektywie długoterminowej realizacja celów i kierunków działań wynikających z Aktualizacji Planu będzie miała zdecydowanie pozytywne oddziaływanie, w związku z czym należy uznać tę realizację za potrzebną.

W wyniku realizacji Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Raszków na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 nie będą występować transgraniczne oddziaływania na środowisko, wobec czego dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

